

З 1 жовтня 2021 року в усіх закладах охорони здоров'я України впроваджено електронні листки непрацездатності (е-лікарняні).

Перехідний етап запуску е-лікарняних по всій Україні стартував з червня поточного року. До єдиної інформаційної медичної системи за цей час вдалось підключити майже всі українські лікарні, а це приблизно 3 тисячі. Загалом вже сформували майже мільйон е-лікарняних.

Електронні листки непрацездатності — це один із найважливіших кроків до режиму без паперів у сфері охорони здоров'я, оскільки цифровізація допомагає зменшити навантаження на лікарів та спростити отримання страхових виплат для пацієнтів. Також е-лікарняні — це прозорий, зручний для пацієнта та підзвітний для лікаря процес фіксації надання медичних послуг і подальших страхових виплат.

Електронні листки непрацездатності поділяються на дві частини:

Медичний висновок — це документ, у якому міститься загальний діагноз, що формується після обстеження пацієнта лікарем. Лікар створює медичний висновок у Реєстрі та засвідчує його власним електронним підписом (пацієнт отримує

смс-повідомлення про це). Звідти за декілька секунд «лікарняний» потрапляє до Реєстру Пенсійного фонду України і там формується **електронний листок**

непрацездатності

це саме той документ, за яким нараховуються виплати (про це пацієнт також отримує повідомлення на телефон, але вже від ПФУ). Роботодавець зможе побачити е-лікарняний працівника на порталі Пенсійного фонду України.

Інформацію, яка міститься в медичному висновку, підписує лікар особистим електронним підписом. Це означає, що медпрацівник несе повну відповідальність за дані, які він туди вносить. Спроба їх підробити може призвести до позбавлення лікаря і навіть закладу медичної ліцензії. За цим стежитимуть робітники Фонду соціального страхування України.

В електронному листку непрацездатності оновлено причини непрацездатності. Також у е-лікарняному відсутня серія та є унікальний номер.

Причину тимчасової непрацездатності визначають в Електронному реєстрі листків непрацездатності на підставі категорії медичного висновку. Наприклад, категорії медичного висновку «захворювання або травма загального характеру» відповідає причина непрацездатності «тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, що не пов'язані з нещасним випадком на виробництві» (код 1).

Причини непрацездатності у е-лікарняному:

— тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, що не пов'язані з нещасним випадком на виробництві — код 1;

— вагітність і пологи — код 2;

— необхідність догляду за хворою дитиною — код 3;

- необхідність догляду за хворим членом сім'ї — код 4;

- необхідність догляду за дитиною віком до трьох років або дитиною з інвалідністю віком до 18 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за такою дитиною — код 5;

- карантин, встановлений відповідно до законодавства — код 6;

- протезування з поміщенням у стаціонар протезно-ортопедичного підприємства — код 7;

- перебування у відділенні санаторно-курортного закладу — код 8;

- тимчасове переведення застрахованої особи відповідно до медичного висновку на легшу, ніжче оплачувану роботу — код 9. Може бути із позначкою про зв'язок випадку тимчасової непрацездатності з професійною діяльністю пацієнта;

- перебування в самоізоляції, обсервації під час дії карантину, встановленого КМУ з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2 — код 10;

- тимчасова непрацездатність внаслідок професійного захворювання — код 11;

- тимчасова непрацездатність внаслідок нещасного випадку на виробництві — код 12.

Варто зазначити, якщо у медичному висновку є відмітка про зв'язок випадку тимчасової непрацездатності з професійною діяльністю пацієнта, причина непрацездатності — тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, що не пов'язані з нещасним випадком на виробництві, після завершення розслідування Фондом

соціального страхування України

на підставі актів розслідування нещасного випадку або професійного захворювання може бути змінена на причини: тимчасова непрацездатність внаслідок професійного захворювання (код 11) або тимчасова непрацездатність внаслідок нещасного випадку на виробництві (код 12).

Порядок оформлення електронного листка непрацездатності

Електронний листок непрацездатності (е-лікарняний) — це документ, який підтверджує тимчасову непрацездатність працівника. Він зареєстрований у визначеному Міністерством охорони здоров'я України порядку та має індивідуальний номер у спеціальному реєстрі — Електронному реєстрі листків непрацездатності. Е-лікарняний є підставою для нарахування страхових виплат.

У плані оформлення електронного листка непрацездатності для пацієнта змінилося небагато, а саме: щоб «відкрити лікарняний» потрібно прийти на прийом до лікаря, останній або призначить лікування, або направить до профільного фахівця.

Після особистого прийому лікар може оформити електронний листок непрацездатності. Для цього пацієнт має бути зареєстрованим у Реєстрі пацієнтів в електронній системі охорони здоров'я.

Працівник має будь-яким способом повідомити роботодавця про оформлення йому електронного листка непрацездатності.

Електронний листок непрацездатності містить наступну інформацію:

— номер запису в реєстрі;

- посилання на запис про пацієнта у відповідному реєстрі системи охорони здоров'я;
- посилання на запис про лікаря, який оформив медичний висновок у Реєстрі медичних працівників;
- посилання на запис про суб'єкта господарювання в Реєстрі суб'єктів господарювання у галузі охорони здоров'я;
- дата та час формування медичного висновку;
- суть медичного висновку лікаря;
- термін дії медичного висновку.

Уразі потреби до е-лікарняного внесуть відомості про те, що тимчасова непрацездатність пов'язана з професійною діяльністю пацієнта. Також можна зробити позначку про реєстрацію непрацездатності, яка виникла за кордоном.

Після реєстрації е-лікарняного пацієнтові можуть видати повідомлення про реєстрацію листка непрацездатності у паперовій формі. У день відкриття е-лікарняного буде поінформований Пенсійний фонд України, повідомлення також отримає роботодавець в електронному кабінеті.

Якщо пацієнт одужає у встановлений лікарем термін, то електронний лікарняний закриється автоматично. А ось для продовження лікарняного доведеться знову йти до лікаря.

Виплати на підставі електронних листків непрацездатності

Електронний листок непрацездатності є підставою для:

- звільнення від виконання роботи;
- оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності;
- призначення матеріального забезпечення та надання соціальних послуг відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Компенсація з тимчасової непрацездатності нараховується протягом десяти днів з моменту закриття е-лікарняного.

Розмір страхових виплат залишається колишнім, а саме: від 50% до 100% середнього доходу застрахованої особи залежно від стажу роботи; розмір допомоги при вагітності та пологах — 100% середнього доходу.

Алгоритм призначення страхових виплат на підставі електронних листків непрацездатності наступний:

- електронний листок непрацездатності друкується або залишається в електронному вигляді у кадровій службі;
- кадрова служба визначає страховий стаж застрахованої особи та кількість календарних днів непрацездатності, що підлягають оплаті за рахунок коштів роботодавця та Фонду соціального страхування України;

- зазначені вище відомості передаються до комісії з соціального страхування закладу, установи, організації (комісія продовжує свою роботу та зберігає весь обсяг функцій);
- рішення про призначення або відмову в призначенні матеріального забезпечення комісія з соціального страхування закладу, установи, організації передає до бухгалтерії;
- бухгалтерія здійснює розрахунок матеріального забезпечення на підставі електронного листка непрацездатності та відповідного рішення комісії з соціального страхування закладу, установи, організації;
- заповнюється заява-розрахунок та подається до відділення Фонду соціального страхування України за місцем обліку.

Ю. ДЕМЕНТЬЄВА

Юрисконсульт Миколаївської обласної організації

Профспілки працівників освіти і науки України.